

HELYI TANTERV

ÉLŐ IDEGEN NYELV - NÉMET NYELV TANTÁRGYHOZ

ÁLTALÁNOS TANTERVŰ GIMNÁZIUMI KÉPZÉS 9–12. ÉVFOLYAMA SZÁMÁRA

2. IDEGEN NYELV

Készült a Nat 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet Idegen nyelv – Élő idegen nyelv, valamint a miniszteri közleményként megjelent Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára Második idegen nyelv 9-12. évfolyam előírásai alapján.

1. A német mint második idegen nyelv tantárgy általános céljai és feladatai

Az idegen nyelv műveltségi terület, ezen belül pedig a német nyelv tantárgy céljai és tartalma összhangban állnak a Nemzeti alaptanterv (Nat 2020) többi műveltségi területének céljaival, tartalmával és az Európa Tanács ajánlásaival. A nyelvtanulás folyamata a Nat 2020 bevezetőjében megfogalmazott kulcskompetenciákra épül. Az idegen nyelv tanulásának és tanításának alapvető célja – a második élő idegen nyelvből is – a tanuló nyelvi cselekvőképességének kiterjesztése.

A második idegen nyelv tanítása a 9–12. évfolyamon szervesen épül a korábbi évfolyamokon megkezdett anyanyelvi fejlesztésre, annak eredményeire, valamint az első élő idegen nyelv tanulása során szerzett tapasztalatokra, és a kialakult tanulási stratégiákra. Továbbra is fontos szerepet játszik a nyelvtanulás iránti motiváció fenntartása és erősítése, ugyanakkor egyre inkább középpontba kerül a valós élethelyzetekben, valamint a pályaválasztás és a továbbtanulás során felhasználható nyelvtudás és a nyelvi tudatosság. A második élő idegen nyelv esetén a nevelési-oktatási szakasz fő célkitűzése az alapfokú, felhasználóképes nyelvtudás megszerzése, amelyben az iskolai nyelvtanításon túl fontos szerepet játszanak a digitális eszközök, az internet, és a nyelvórákon kívüli nyelvtanulási lehetőségek.

Ahhoz, hogy a tanuló saját gondolatait kifejezhesse, és mind valódi mind pedig digitális térben a második idegen nyelven is ismereteket szerezzen, valamint kommunikáljon, törekedni kell arra, hogy a tanuló megismerje és használja a kommunikációs kompetencia tágabb összefüggéseit: a nyelvi elemek, a jel- és szabályrendszerek, valamint a nyelvhasználati stílusok és regiszterek társadalmilag elfogadott változatait. A kommunikatív nyelvi kompetencia szorosan összefonódik az általános kompetenciákkal, vagyis a világról szerzett ismeretekkel, a gyakorlati készségekkel és jártasságokkal, valamint a motivációval, amelyek mindenfajta tevékenységhez, így a nyelvi tevékenységekhez is szükségesek. A korszerű idegennyelv-oktatás a nyelvhasználó valós szükségleteire épül, ezért tevékenységközpontú. Olyan helyzetekre készíti fel a tanulókat, amelyek már most, vagy a későbbiek során, várhatóan fontos szerepet játszanak az életükben. A nyelvtanulási folyamat középpontjában a cselekvő tanulók állnak, akik az idegen nyelv segítségével kommunikatív feladatokat oldanak meg. A feladatok megoldása során receptív, produktív, illetve interaktív nyelvi tevékenységeket végeznek. Mivel a valóságban a legtöbb megoldandó feladat több készség együttes alkalmazását teszi szükségessé, ezeket integráltan tanítjuk.

Az IKT alkalmazások készségszintű kialakítása és fejlesztés célja, hogy a tanulók szerezzenek tapasztalatokat és jártasságot a kommunikációs és információs technológiák felhasználásában idegen nyelvi tanulmányaik során, ezzel is segítve az autonóm nyelvtanulóvá válást. Az információs és kommunikációs technológiák (IKT) minden eddiginél több lehetőséget biztosítanak a nyelvtanulóknak

és tanároknak a célnyelvvel és célnyelvi közösséggel kialakítható közvetlen kapcsolatra. Míg korábban csak az írott és a hallott szöveg megértésének fejlesztését támogatta az internet, ma már számos lehetőség kínálkozik a produktív nyelvhasználatra is. Az ingyen elérhető autentikus hanganyagok és videók, képek, szótárak, interaktív feladatok mellett az írott és a szóbeli csevegés, a fórumozás és a blogolás is élményszerű nyelvtanulásra ad alkalmat. Az IKT jelentősen növelheti a nyelvtanítás és nyelvtanulás eredményességét, közvetlen hozzáférést biztosítva a célnyelvi kultúrához, azaz lehetővé teszi autentikus célnyelvi modellek keresését és felhasználását. Az IKT a korszerű nyelvoktatás, a differenciálás kiváló eszköze.

A mindennapi nyelvhasználatban, ezért a nyelvtanulásban is, fontos szerepet játszanak a szövegértelmezési és szövegalkotási stratégiák. A recepció során a nyelvhasználó, ill. a nyelvtanuló észleli az írott vagy hallott szöveget, azonosítja, mint számára lényegeset, felfogja, mint nyelvi egységet és összefüggésében értelmezi. A produkció során megtervezi és szóban vagy írásban létrehozza a közlendőjét tartalmazó szöveget. A sikeres kommunikáció érdekében a tanulóknak meg kell ismerniük, és használniuk kell azokat a nyelvi eszközöket, amelyekből, és amelyekkel helyesen megformált, értelmes mondanivaló alakítható ki. Tisztában kell lenniük a mondanivaló szerveződésének, szerkesztésének elveivel, hogy koherens nyelvi egységgé formálhassák közlendőjüket. Ismerniük kell azokat az eszközöket és forгатókönyveket, amelyekkel sikeresen megoldhatók a különféle kommunikációs helyzetek. Fel kell ismerniük, hogy minden nyelvi érintkezést szabályok szőnek át, amelyek a nemek, korosztályok, társadalmi csoportok között különböző alkalmakkor szabályozzák azt. Ide tartoznak a nyelvi udvariassági szabályok, rituálék és a helyzetnek megfelelő hangnem használatának szabályai is.

A nyelvtanítás során törekedni kell arra, hogy a hallott vagy olvasott szöveg autentikus, a feladatvégzés szempontjából hiteles legyen. Az internet segítségével a tanulók maguk is viszonylag könnyen kerülhetnek autentikus célnyelvi környezetbe, részeseivé válhatnak az adott kultúrának, kapcsolatot teremthetnek a célnyelven beszélőkkel, ami komoly motivációs forrás lehet, és nagyban elősegítheti az autonóm tanulóvá válást. A tanulási folyamat szervezésében nagy jelentősége van a kooperatív feladatoknak és a projektmunkának, ezek szintén erősíthetik a motivációt. Az idegen nyelvű kommunikáció során meghatározó jelentőségű a nyelvekkel, a nyelvtanulással és az idegen nyelveket beszélő emberekkel és a más kultúrákkal kapcsolatos pozitív attitűd, ami magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti nyitottságot.

A nyelvtanulás tartalmára vonatkozóan a Nat 2020 is hangsúlyozza az interdiszciplináris, azaz a tantárgyak között átívelő szemlélet jelentőségét. Fontos, hogy a tanulók az idegen nyelv tanulása során építeni tudjanak más tantárgyak keretében szerzett ismereteikre és személyes tapasztalataikra. Ugyanakkor az idegen nyelvvel való foglalkozás olyan ismeretekkel, tapasztalatokkal gazdagíthatja a tanulókat, amelyeket más tantárgyak keretében is hasznosítani tudnak. Az egész életen át tartó tanulás szempontjából kiemelkedő jelentősége van a nyelvtanulási stratégiáknak, amelyek ismerete és alkalmazása segíti a tanulókat abban, hogy nyelvtudásukat önállóan ápolják és fejlesszék, valamint újabb nyelveket sajátítsanak el.

A második idegen nyelv tanulásának megkezdésekor a tanuló az első idegen nyelvből már alapfokú nyelvtudással rendelkezik, vannak tapasztalatai az idegen nyelv-tanulás módszereiről, és lehetnek pozitív tapasztalatai arról, hogy a nyelvtudás örömforrás. Minderre érdemes építeni, ezzel ugyanis gyorsabbá és eredményesebbé lehet tenni a második nyelv elsajátításának folyamatát. A második idegen nyelv megkezdése ugyanakkor újabb esélyt is jelenthet az első idegen nyelv tanulásában nem elég eredményes tanulóknak arra, hogy használható nyelvtudást szerezzenek. Természetesen a második idegen nyelv tanulásakor is fontosak a korosztályi sajátosságok. A tanárnak figyelembe kell vennie, hogy a legtöbb tanuló az önkeresés időszakát éli, kritikus önmagával szemben, erősek a kortárs

csoport hatásai. Ugyanakkor építhet a tanár a tanulók nyelvi kreativitására, problémamegoldó és kritikai gondolkodására is. A nyelvoktatás sikerében meghatározóak a motivációt felkeltő és fenntartó órai tevékenységek, a változatos interakciós formák, a nyelvi órák elfogadó légköre, a pozitív visszajelzések és a konstruktív támogatás. Ugyancsak hathatós segítséget jelent a tanulók számára, ha gyakorlatot szereznek az önértékelés és a társértékelés módszereinek alkalmazásában, sikeres próbálkozásaik tudatosításában és hibáik felismerésében, azok önálló javításában.

A hosszútávon fenntartható nyelvi fejlődés érdekében a középiskolában kiemelten fontos, hogy a tanórán kívüli nyelvhasználati és nyelvtanulási tevékenységekre is építsünk, és erre a tanulót a nyelvtanulási céljai élőbbé, valódivá és elérhetővé válnak, erősítik a motivációt és annak fenntartását. A diák tudatában van annak, hogy a nyelvtanulás kulcsfontosságú szerepet tölt be a körülöttünk lévő világ megismerésében és megértésében.

Az ellenőrzés és értékelés szerepe jelentős az oktatás és nevelés folyamatában, mert fontos a visszajelzés nemcsak a tanár, hanem a tanuló szempontjából is. Ösztönöz a rendszeres munkára, segít az ismeretek, a tudás, a kitűzött cél elérésének mérésében. A tanuló is jelzéseket kap munkájáról, tudásáról a tananyag elsajátításának szintjéről, megtudja, milyen hiányosságai vannak, melyeket pótolnia kell. A tanár is jelzést kap, mely területeken kell még gyakoroltatnia a tanulókat. Az értékelés legyen mindenképpen tanulóközpontú, segítő célzatú. Ez a feltétele, hogy a nyelveket tanuló diák nagyobb kedvvel folytassa a munkát, tökéletesítse tudását. Az ellenőrzés sokrétű legyen. Elsődlegesen nagy súlyt kell fektetnünk a szóbeli ellenőrzésre. Lényeges a beszédértés, hallás utáni értés, hiszen a kommunikáció alapvető feltétele, hogy megértsük a másikat. Csak így tudunk kérdésekre válaszolni, partnerünkkel beszélgetést folytatni. Törekedni kell a beszéd, az olvasott szöveg tartalmi megértésére, a nyelvhasználat során ugyanis nincs mindig lehetőség szótárazásra. A tanulók feltétlenül értsék a szöveg tartalmát egységében. Jó célt szolgálnak az ellenőrzés során a beszédértést vizsgáló feladatlapok, tesztek. Helyezzünk hangsúlyt az ellenőrzés során az írásbeli produktumok nyelvi, nyelvtani hibáinak javítására. Az értelmet nem zavaró, apró hibajelenségek, különösen a tanulás kezdetén és elsősorban a tanulók szóbeli megnyilvánulásaiban, még figyelmen kívül is hagyhatók. Ezeket a későbbiek során sem kell javítani, mert ez sok tanulóban pszichikai gátlást okoz és megakasztja a beszéd folyamatosságát. Az ellenőrzés legyen folyamatos, változatos és tervezett, tartalmazzon formális (pl. dolgozat) és nem formális (órai munka) elemeket. Az értékelés során is ügyelni kell a differenciálás elvére, például külön feladatokkal ösztönözhetjük a motiváltabb tanulókat. Az egyes egységek végén össze-foglaló jelleggel mérjük fel és lehetőleg több készség szerepeljen a vizsgálat középpontjában. A szóbeli számonkérés legyen gyakoribb, mint az írásbeli, de nem kell minden esetben osztályzatot is adni.

A 9–10. évfolyamon a német mint második idegen nyelv oktatásának fő célja, hogy a tanuló megismerkedjen a német nyelv alapvető szerkezetével, alapszókinccsel, és előző nyelvtanulási tapasztalatai segítségével a második idegen nyelvből is fejleszthesse kommunikatív és interkulturális kompetenciáját. Ebben a szakaszban is fontos, hogy a nyelvtanulás az idegen nyelvi tartalmakon keresztül ébressze fel a tanulóban a világ megismerésének igényét, az ismeretek, a tudás átadásának lehetőségét, a kreatív, felelősségteljes gondolkodást, az önkifejezési vágyat, a nemzeti és az interkulturális tudatosságot, valamint a digitális kompetenciák kialakítását. A tanuló ebben a szakaszban is tovább halad az önálló, tudatos nyelvhasználóvá válás útján. Az egyre összetettebbé váló tartalmak megértésének, elsajátításának és használatának érdekében változatos munkaformákban sokféle, érdekes, kihívást jelentő feladatot old meg a nyelvtanuláson. A gondosan kiválasztott, lehetőség szerint különböző szövegtípusokhoz tartozó autentikus szövegek feldolgozása során fejlődik

szövegalkotási, szövegértési, valamint interakciós készsége. A szakasz végére a tanuló eléri a Közös európai referenciakeret (KER) szerinti A1+ szintet.

A 11–12. évfolyamon a tanuló tovább fejleszti az eddig megszerzett nyelvtudását. Változatlanul fontos szerepet kap az önálló nyelvtanulás fejlesztése, mert a középiskolai évek végére a tanulónak második idegen nyelvből is képessé kell válnia nyelvtudása önálló fenntartására és továbbfejlesztésére, valamint arra, hogy nyelvtudását személyes és szakmai életében való használatra adaptálni tudja. A témakörök a két tanulási szakaszban nagyrészt megegyeznek, ám a hozzájuk rendelt tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és javasolt tevékenységek bővülnek. Különbséget a tudomány és technika témakör jelent, mely 9– 10. évfolyamon még a tantárgyközi témakör részeként jelenik meg, de a 11–12. évfolyamon már önállóvá válik. A szakasz végére a tanuló eléri a KER szerint meghatározott A2 szintet.

2. A német nyelv tantárgy óraszámai

Évfolyam	9.	10.	11.	12.
Kötelező tanórai foglalkozás óraszám	3	3	3	3

3. A helyi tanterv tartalma

Az új kerettanterv a nyelvi fejlesztési területeket témakörök szerint csoportosítja. A témakörökhöz javasolt óraszámokat rendelt, melyek elsődleges célja a súlyozás elősegítése. Helyi tantervünkben az egyes témakörökhöz tartozó óraszámokat és az éves óraszámot is feltüntettük, mert egyrészt az aktuális tantárgypedagógiai szemlélettel harmonizálva azon a véleményen vagyunk, hogy a haladás ütemét (új anyag, gyakorlás mennyisége, óraszám) mindig a mindenkori csoport adottságainak, készségeinek megfelelően kell differenciálni. Másrészt ugyanaz a tankönyvi lecke több témakört is lefed egyszerre. A kerettanterv az elérendő célokat és nyelvi szinteket kétéves képzési szakaszokra bontva határozza meg, mi azonban ezeket a helyi tantervünkben évfolyamokra bontottuk, mert úgy gondoljuk, hogy minden tanév végén van egy minimum teljesítendő elvárás a tanulókkal szemben. Helyi tantervünk tartalmazza – az adott évfolyamon feldolgozandó témaköröket – az éves ill. a témakörre szánt óraszámot – a tevékenységformákat – a követelményeket és – az ellenőrzés, értékelés formáit.

9. évfolyam

Témakörök, vonatkozó leckék címe	Éves óra-szám	Tevékenységformák	Követelmények	Ellenőrzés, értékelés
<p>Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen Lebensstil (25 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hallo! Guten Tag! • Zu Hause und auf Reisen • Wünsche und Träume <p>Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt (15 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zu Hause und auf Reisen <p>Reisen und Urlaub, Tourismus (12 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zu Hause und auf Reisen • Wünsche und Träume <p>Öffentliches Leben (10 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Essen und Zeit <p>Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen (20 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Phonetik-Übungen in jeder Lektion • Grammatik-Clip in jeder Lektion <p>Interkulturelle und landeskundliche Themen (10 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Landeskunde extra 1 <p>Fächerübergreifende Themen und Situationen (10 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wochentage <p>Wissenserwerb, Wissensvermittlung (6 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • in jeder behandelten Lektion <p>Nyelvi funkciók</p> <ul style="list-style-type: none"> • köszönési formák (üdvözlés és elköszönés) értelmezése és kifejezése • köszönet kifejezése 	108	<p>egyéni munka pármunka kooperatív technikák csoportmunka forgószínpad frontális osztálymunka drámajáték projektek digitális eszközök és felületek alkalmazása internetes keresés</p>	<p>Elmélet (nyelvtani szabályok számonkérése, szódolgozatok) 90% - 100% → 5 80% - 89% → 4 65% - 79% → 3 50% - 64% → 2 0% - 49% → 1</p> <p>Gyakorlat (megtanult szavak, nyelvtani szabályok alkalmazása)</p> <p>85% - 100% → 5 70% - 84% → 4 50% - 69% → 3 30% - 49% → 2 0% - 29% → 1</p>	<p>Szövegértést ellenőrző feladattípusok</p> <ul style="list-style-type: none"> • igaz-hamis, • feleletválasztós, • hozzárendelés (kép-kép, kép-szöveg, szöveg-szöveg), • kiegészítendő kérdések. <p>Beszéd-készség</p> <ul style="list-style-type: none"> • kommunikációs készség, • szókincs, • nyelvhelyesség, • kiejtés <p>Íráskészség:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kommunikációs készség, • szókincs, • nyelvhelyesség, • helyesírás. <p>A szóbeli értékelés és ellenőrzés formái:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rövidebb tanulói megnyilvánulások, hozzászólások értékelése • hosszabb szóbeli feleletek árnyalt értékelése <p>Az írásbeli értékelés és ellenőrzés formái:</p>

<ul style="list-style-type: none"> • köszönetre történő reakció megfogalmazása • megszólítás kifejezése • bemutatkozás megfogalmazása • információkérés, információadás • hogylét iránti érdeklődés • hogylét iránti érdeklődésre történő reakció kifejezése • bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése • bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása • jókívánságok kifejezése • főbb ünnepekhez kapcsolódó szófordulatok • megszólítás és elköszönés kifejezése írott, személyes szövegekben, pl. baráti levélben és e-mailben • véleménykérés és arra reagálás • tetszés, illetve nem tetszés kifejezése • dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése • igenlő vagy nemleges válasz kifejezése • tudás, illetve nem tudás kifejezése • nem értés megfogalmazása • visszakérdezés kifejezése nem értés esetén • alapvető érzések kifejezése • betűzés kérésnek kifejezése • utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése • akarat, kívánság kifejezése • bánat, bosszúság kifejezése • öröm kifejezése • elégedettség, elégedetlenség kifejezése • elismerés és dicséret kifejezése • ítélet, kritika kifejezése • felkérés lassúbb, hangosabb beszédre • sajnálat kifejezése 				<ul style="list-style-type: none"> • írásbeli házi feladat, • önellenőrző feladatlap, • feladatlap. <p>Félévkor és évvégén osztályzatot kapnak a tanulók.</p>
---	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • meghívás és arra történő reakció kifejezése • javaslat és arra reagálás • kérés és arra történő reakció kifejezése • kínálás és arra történő reakció kifejezése <p>Nyelvi elemek, struktúrák</p> <ul style="list-style-type: none"> • cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: sein létige • birtoklás: haben, birtokos névmás • személyes névmások • tagadás • mennyiségi viszonyok: tőszámnevek és sorszámok, határozott és határozatlan mennyiség • tőhangváltós igék • összetett szavak • tárgyeset • elváló igekötős igék • felszólító mód • birtokos névelők • térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás, előljárósók • időbeli viszonyok: gyakoriság) • szövegkohéziós eszközök: egyszerű kötőszavak • kérdőmondatok, kérdőszavak • modalitás: möchten, mögen és können igék E/1ben és E/2-ben • war, hatte 				
---	--	--	--	--

10. évfolyam

Témakörök, vonatkozó leckék címe	Éves óra-szám	Tevékenységszabványok	Követelmények	Ellenőrzés, értékelés
<p>Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen Lebensstil (20 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wohnen und leben <p>Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen (20 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Phonetik-Übungen in jeder Lektion • Grammatik-Clip in jeder Lektion <p>Themen und Situationen im Bereich des Klassenraums (15 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wir, die Klasse 10A <p>Interkulturelle und landeskundliche Themen (10 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Landeskunde extra 2 • In Berlin ist was los! <p>Fächerübergreifende Themen und Situationen (12 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teilen und tauschen <p>Aktuelle Themen (10 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Landeskunde extra 2: D-A-CH -Feste <p>Unterhaltung (15 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Feste und Gäste • Natur und Sport <p>Wissenserwerb, Wissensvermittlung (6 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • in jeder behandelten Lektion <p>Nyelvi funkciók</p> <ul style="list-style-type: none"> • köszönési formák (üdvözlés és elköszönés) értelmezése és kifejezése • köszönet kifejezése • köszönetre történő reakció megfogalmazása 	108	<p>egyéni munka</p> <p>pármunka</p> <p>kooperatív technikák</p> <p>csoportmunka</p> <p>forgószínpad</p> <p>frontális</p> <p>osztálymunka</p> <p>drámajáték</p> <p>projektek digitális eszközök és felületek alkalmazása</p> <p>internetes keresés</p>	<p>Elmélet (nyelvtani szabályok számonkérése, szódolgozatok)</p> <p>90% - 100% → 5</p> <p>80% - 89% → 4</p> <p>65% - 79% → 3</p> <p>50% - 64% → 2</p> <p>0% - 49% → 1</p> <p>Gyakorlat (megtanult szavak, nyelvtani szabályok alkalmazása)</p> <p>85% - 100% → 5</p> <p>70% - 84% → 4</p> <p>50% - 69% → 3</p> <p>30% - 49% → 2</p> <p>0% - 29% → 1</p>	<p>Szövegértést ellenőrző feladattípusok</p> <ul style="list-style-type: none"> • igaz-hamis, • feleletválasztós, • hozzárendelés (kép-kép, kép-szöveg, szöveg-szöveg), • kiegészítendő kérdések. <p>Beszéd-készség</p> <ul style="list-style-type: none"> • kommunikációs készség, • szókincs, • nyelvhelyesség, • kiejtés <p>Íráskészség:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kommunikációs készség, • szókincs, • nyelvhelyesség, • helyesírás. <p>A szóbeli értékelés és ellenőrzés formái:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rövidebb tanulói megnyilvánulások, hozzászólások értékelése • hosszabb szóbeli feleletek árnyalt értékelése <p>Az írásbeli értékelés és ellenőrzés formái:</p>

<ul style="list-style-type: none"> • megszólítás kifejezése • bemutatkozás megfogalmazása • információkérés, információadás • hogylét iránti érdeklődés • hogylét iránti érdeklődésre történő reakció kifejezése • bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése • bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása • jókívánságok kifejezése • főbb ünnepekhez kapcsolódó szófordulatok • megszólítás és elköszönés kifejezése írott, személyes szövegekben, pl. baráti levélben és e-mailben • véleménykérés és arra reagálás • tetszés, illetve nem tetszés kifejezése • dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése • igenlő vagy nemleges válasz kifejezése • tudás, illetve nem tudás kifejezése • nem értés megfogalmazása • visszakérdezés kifejezése nem értés esetén • alapvető érzések kifejezése • betűzés kérésnek kifejezése • utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése • akarat, kívánság kifejezése • bánat, bosszúság kifejezése • öröm kifejezése • elégedettség, elégedetlenség kifejezése • elismerés és dicséret kifejezése • ítélet, kritika kifejezése • felkérés lassúbb, hangosabb beszédre • sajnálat kifejezése • meghívás és arra történő reakció kifejezése • javaslat és arra reagálás 				<ul style="list-style-type: none"> • írásbeli házi feladat, • önellenőrző feladatlap, • feladatlap. <p>Félévkor és évvégén osztályzatot kapnak a tanulók.</p>
--	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • kérés és arra történő reakció kifejezése • kínálás és arra történő reakció kifejezése <p>Nyelvi elemek, struktúrák</p> <ul style="list-style-type: none"> • cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: sein létige • birtoklás: haben, birtokos névmás • felszólító mód: Imperativ • mennyiségi viszonyok: tőszámnevek és sorszámok, határozott és határozatlan mennyiség • térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás, elöljárósók • időbeli viszonyok: gyakoriság) • szövegkohéziós eszközök: egyszerű kötőszavak • kérdőmondatok, kérdőszavak • modalitás: möchten, mögen és können igék E/1ben és E/2-ben • Perfekt • Elöljárósók tárgy- és részesesettel • személyes névmások és birtokos névelők tárgyesetben • Részeseset 				
--	--	--	--	--

11. évfolyam

Témakörök, vonatkozó leckék címe	Éves óra-szám	Tevékenységszabványok	Követelmények	Ellenőrzés, értékelés
<p>Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen Lebensstil (25 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Das sind wir! • Gefühle und Kontakte <p>Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt (15 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chaos und Ordnung <p>Öffentliches Leben (10 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dies und das <p>Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen (21 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Phonetik-Übungen in jeder Lektion • Grammatik-Clip in jeder Lektion <p>Interkulturelle und landeskundliche Themen (10 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Landeskunde extra 3 <p>Unterhaltung (12 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sport und Spiel <p>Wissenserwerb, Wissensvermittlung (15 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • in jeder behandelten Lektion <p>Nyelvi funkciók</p> <ul style="list-style-type: none"> • információkérés, információadás • véleménykérés és arra reagálás • egyetértés kifejezése • egyet nem értés kifejezése • akarat kifejezése • képesség kifejezése • lehetőség kifejezése • remény kifejezése • bizonyosság, bizonytalanság kifejezése 	108	<p>egyéni munka pármunka kooperatív technikák csoportmunka forgószínpad projekt drámajáték frontális osztálymunka digitális eszközök és felületek alkalmazása internetes keresés</p>	<p>Elmélet (nyelvtani szabályok számonkérése, szóolgozatok) 90% - 100% → 5 80% - 89% → 4 65% - 79% → 3 50% - 64% → 2 0% - 49% → 1</p> <p>Gyakorlat (megtanult szavak, nyelvtani szabályok alkalmazása) 85% - 100% → 5 70% - 84% → 4 50% - 69% → 3 30% - 49% → 2 0% - 29% → 1</p>	<p>Szövegértést ellenőrző feladattípusok:</p> <ul style="list-style-type: none"> • igaz-hamis, • feleletválasztós, • hozzárendelés (kép-kép, kép-szöveg, szöveg-szöveg), • kiegészítendő kérdések <p>Beszédkészítés:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kommunikációs készség, • szókinccs, • nyelvhelyesség, • kiejtés. <p>Íráskészség:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kommunikációs készség, • szókinccs, • nyelvhelyesség, • helyesírás. <p>A szóbeli értékelés és ellenőrzés formái:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rövidebb tanulói megnyilvánulások, hozzászólások értékelése, • hosszabb szóbeli feleletek árnyalt értékelése.

<ul style="list-style-type: none"> • kérés és arra történő reakció kifejezése • kínálás, illetve javaslat és arra történő reakció kifejezése • meghívás és arra történő reakció kifejezése • visszakérdezés kifejezése nem értés esetén • öröm kifejezése • bánat, bosszúság kifejezése • események leírása <p>Nyelvi elemek, struktúrák</p> <ul style="list-style-type: none"> • cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: es gibt, sich-Verben • cselekvés, történés, létezés kifejezése múlt időben: Präteritum és Perfekt • minőségi viszonyok: hasonlítás - melléknévragozás • térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás • időbeli viszonyok: gyakoriság, időpontok • modalitás: mögen, können, wollen, müssen, sollen, dürfen igék • esetviszonyok: Nominativ, Akkusativ, Dativ, Genitiv • szövegkohéziós eszközök: egyszerű és páros kötőszavak és névmások • szöveggrammatikai eszközök: névmások, névelők, névmási határozók mint előre és vissza utaló elemek a szövegben 			<p>Az írásbeli értékelés és ellenőrzés formái:</p> <ul style="list-style-type: none"> • írásbeli házi feladat, • önellenőrző feladatlap, • feladatlap, • projekt munkák ellenőrzése. <p>Félévkor és évvégén osztályzatot kapnak a tanulók.</p>
---	--	--	---

12. évfolyam

Témakörök, vonatkozó leckék címe	Éves óra-szám	Tevékenységszabványok	Követelmények	Ellenőrzés, értékelés
<p>Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen Lebensstil (14 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mensch und Tier <p>Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung (9 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jobs und Berufe <p>Reisen und Urlaub, Tourismus (9 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nah und fern <p>Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen (9 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Phonetik-Übungen in jeder Lektion • Grammatik-Clip in jeder Lektion <p>Interkulturelle und landeskundliche Themen (9 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Landeskunde extra 4 • Heute und morgen <p>Fächerübergreifende Themen und Situationen (9 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fakten und Zeitzeugen <p>Aktuelle Themen (9 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zukunftsvisionen <p>Wissenschaft und Technik, Kommunikation (9 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arbeit und Kommunikation <p>Unterhaltung (9 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Heimat <p>Wissenserwerb, Wissensvermittlung (4 óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • in jeder behandelten Lektion <p>Nyelvi funkciók</p>	90	<p>egyéni munka pármunka kooperatív technikák csoportmunka forgószínpad projekt drámajáték frontális osztálymunka digitális eszközök és felületek alkalmazása internetes keresés</p>	<p>Elmélet (nyelvtani szabályok számonkérése, szódolgozatok) 90% - 100% → 5 80% - 89% → 4 65% - 79% → 3 50% - 64% → 2 0% - 49% → 1</p> <p>Gyakorlat (megtanult szavak, nyelvtani szabályok alkalmazása) 85% - 100% → 5 70% - 84% → 4 50% - 69% → 3 30% - 49% → 2 0% - 29% → 1</p>	<p>Szövegértést ellenőrző feladattípusok:</p> <ul style="list-style-type: none"> • igaz-hamis, • feleletválasztós, • hozzárendelés (kép-kép, kép-szöveg, szöveg-szöveg), • kiegészítendő kérdések <p>Beszédkészítés:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kommunikációs készség, • szókincs, • nyelvhelyesség, • kiejtés. <p>Íráskészség:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kommunikációs készség, • szókincs, • nyelvhelyesség, • helyesírás. <p>A szóbeli értékelés és ellenőrzés formái:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rövidebb tanulói megnyilvánulások, hozzászólások értékelése, • hosszabb szóbeli feleletek árnyalt értékelése.

<ul style="list-style-type: none"> • információkérés, információadás • véleménykérés és arra reagálás • egyetértés kifejezése • egyet nem értés kifejezése • akarat kifejezése • képesség kifejezése • lehetőség kifejezése • remény kifejezése • bizonyosság, bizonytalanság kifejezése • kérés és arra történő reakció kifejezése • kínálás, illetve javaslat és arra történő reakció kifejezése • meghívás és arra történő reakció kifejezése • visszakérdezés kifejezése nem értés esetén • öröm kifejezése • bánat, bosszúság kifejezése • események leírása <p>Nyelvi elemek, struktúrák</p> <ul style="list-style-type: none"> • cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: es gibt, sich-Verben • cselekvés, történés, létezés kifejezése múlt időben: Präteritum és Perfekt • minőségi viszonyok: hasonlítás - melléknévragozás • térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás • időbeli viszonyok: gyakoriság, időpontok • modalitás: mögen, können, wollen, müssen, sollen, dürfen igék • esetviszonyok: Nominativ, Akkusativ, Dativ, Genitiv • szövegkohéziós eszközök: egyszerű és páros kötőszavak és névmások • szöveggrammatikai eszközök: névmások, névelők, névmási határozók mint előre és vissza utaló elemek a szövegben • vonzatos igék • feltételes mód 				<p>Az írásbeli értékelés és ellenőrzés formái:</p> <ul style="list-style-type: none"> • írásbeli házi feladat, • önellenőrző feladatlap, • feladatlap, • projekt munkák ellenőrzése. <p>Félévkor és évvégén osztályzatot kapnak a tanulók.</p>
---	--	--	--	---

4. A továbbhaladás feltételei

Évfolyam	Hallott szöveg értése	Beszédképesség	Olvasott szöveg értése	Írásképesség
9. évfolyam	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • követni tudja az eleinte nonverbális eszközökkel is támogatott célnyelvi óravezetést; megérti a rövid, egyszerű tanári utasításokat; • megérti az ismerős témákhoz kapcsolódó egyszerű közléseket és kérdéseket, szövegeket. 	<p>Szóbeli interakció: A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • képes beszédszándékát egyszerű nyelvi eszközökkel, bővülő szókinccsel és nonverbális elemekkel támogatva kifejezni; • képes személyes adatokra vonatkozó kérdéseket feltenni, és egyszerű nyelvi eszközökkel válaszolni a hozzá intézett kérdésekre; • képes nagyon egyszerű, begyakorolt nyelvi panelekkel kommunikálni; <p>Összefüggő beszéd: A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • képes rövid megnyilatkozásokra saját magához és közvetlen környezetéhez kötődő, ismert témákról egyszerű, begyakorolt fordulatokkal; 	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • megérti az ismert neveket, szavakat és mondatokat egyszerű szövegekben; • az ismerős szavak, esetleg képek segítségével megérti az egyszerű leírások, üzenetek, útleírások fő gondolatait 	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • képes ismert témáról rövid, egyszerű mondatokat írni; • írásbeli válaszokat ad személyes adatokra vonatkozó egyszerű kérdésekre

Évfolyam	Hallott szöveg értése	Beszédképesség	Olvastott szöveg értése	Írásképesség
10. évfolyam	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • követni tudja az eleinte nonverbális eszközökkel is támogatott célnyelvi óravezetést; megérti a rövid, egyszerű tanári utasításokat; • megérti az ismerős témákhoz kapcsolódó egyszerű közléseket és kérdéseket; • képes kiszűrni az egyszerű, konkrét, mindennapi helyzetekhez kapcsolódó közlésekből az alapvető fordulatokat; • digitális eszközökön és csatornákon keresztül is megérti az ismert témához kapcsolódó hallott szövegeket. 	<p>Szóbeli interakció:</p> <p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • képes beszédszándékát egyszerű nyelvi eszközökkel, bővülő szókinccsel és nonverbális elemekkel támogatva kifejezni; • képes személyes adatokra vonatkozó kérdéseket feltenni, és egyszerű nyelvi eszközökkel válaszolni a hozzá intézett kérdésekre; • képes nagyon egyszerű, begyakorolt nyelvi panelekkel kommunikálni; • törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra; • digitális eszközökön és csatornákon keresztül is folytat célnyelvi interakciót az ismert nyelvi eszközök segítségével. <p>Összefüggő beszéd:</p> <p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • képes rövid megnyilatkozásokra saját magához és közvetlen környezetéhez kötődő, ismert 	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • megérti az ismert neveket, szavakat és mondatokat egyszerű szövegekben; • az ismerős szavak, esetleg képek segítségével megérti az egyszerű leírások, üzenetek, útleírások fő gondolatait; • megérti a korosztályának megfelelő témájú, egyszerű autentikus szöveg lényegét; • egyszerű, autentikus szövegekből képes kiszűrni néhány alapvető információt; • digitális eszközökön és csatornákon keresztül is megérti az ismert témához kapcsolódó írott szövegeket. 	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • képes ismert témáról rövid, egyszerű mondatokat írni; • írásbeli válaszokat ad személyes adatokra vonatkozó egyszerű kérdésekre; • megadott mintát követve néhány közismert műfajban egyszerű és rövid, tényközlő szövegeket ír, őt érdeklő, ismert témákról; • digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkot szöveget írásban.

		<p>témákról egyszerű, begyakorolt fordulatokkal;</p> <ul style="list-style-type: none"> • be tudja mutatni munkáját egyszerű nyelvi eszközökkel; <p>el tud mondani ismert szöveget a célnyelvi normához közelítő kiejtéssel, intonációval és beszédtempóban; digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkot szöveget szóban.</p>		
--	--	---	--	--

Évfolyam	Hallott szöveg értése	Beszédképesség	Olvasott szöveg értése	Írásképesség
11. évfolyam	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • megérti az ismert szavakat, a leggyakoribb fordulatokat, ha közvetlen, személyes dologról van szó; • megérti a rövid, világos, egyszerű megnyilatkozások, szóbeli közlések lényegét 	<p>Szóbeli interakció: A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal kommunikál számára ismert témákról egyszerű és közvetlen információcserét igénylő feladatokban; • képes részt venni beszélgetésekben; • képes kérdezni és válaszolni kiszámítható, mindennapi helyzetekben <p>Összefüggő beszéd: A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • képes röviden, összefüggően beszélni egyre bővülő szókinccsel, egyszerű beszédfordulatokkal magáról és 	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • megtalálja az adott helyzetben fontos konkrét információkat egyszerű, ismerős témákról írt autentikus szövegekben; • megérti az egyszerű instrukciókat 	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • összefüggő mondatokat ír a közvetlen környezettel kapcsolatos témákról; • az írást kommunikációs eszközként használja az egyszerű interakciókban

		közvetlen környezetéről; • képes megértetni magát a szintnek megfelelő témakörökben;		
--	--	---	--	--

Évfolyam	Hallott szöveg értése	Beszédképesség	Olvasott szöveg értése	Írásképesség
12. évfolyam	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • megérti az ismert szavakat, a leggyakoribb fordulatokat, ha közvetlen, személyes dolgokról van szó; • megérti a rövid, világos, egyszerű megnyilatkozások, szóbeli közlések lényegét; • egyre önállóbban alkalmaz néhány, a megértést segítő alapvető stratégiát; • digitális eszközökön és csatornákon keresztül is megérti az ismert témához kapcsolódó hallott szövegeket. 	<p>Szóbeli interakció:</p> <p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal kommunikál számára ismert témákról egyszerű és közvetlen információcserét igénylő feladatokban; • képes részt venni beszélgetésekben; • képes kérdezni és válaszolni kiszámítható, mindennapi helyzetekben; • képes gondolatok és információk cseréjére ismerős témákról; • egyre több kompenzációs stratégiát alkalmaz, hogy megértesse magát, illetve megértse beszédpartnerét; • törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra; • digitális eszközökön és csatornákon keresztül is folytat célnyelvi interakciót 	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • megtalálja az adott helyzetben fontos konkrét információkat egyszerű, ismerős témákról írt autentikus szövegekben; • megérti az egyszerű instrukciókat; • képes kiszűrni a fontos információkat egyszerű magánlevelekből, emailekből és rövid eseményeket tartalmazó szövegekből; • digitális eszközökön és csatornákon keresztül is megérti az ismert témához kapcsolódó írott szövegeket. 	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • összefüggő mondatokat ír a közvetlen környezettel kapcsolatos témákról; • az írást kommunikációs eszközként használja az egyszerű interakciókban; • képes a gondolatok kifejezésére egyszerű kötőszavakkal összekapcsolt mondatokban; • képes minta alapján néhány műfajban egyszerű és rövid, tényközlő szövegeket írni öt érdeklő, ismert témákról; • digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkot szöveget írásban.

		<p>az ismert nyelvi eszközök segítségével.</p> <p>Összefüggő beszéd:</p> <p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • képes röviden, összefüggően beszélni egyre bővülő szókinccsel, egyszerű beszédfordulatokkal magáról és közvetlen környezetéről; • képes megértetni magát a szintnek megfelelő témakörökben; • törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra; • digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkot szöveget szóban. 		
--	--	---	--	--

5. A tankönyvek, taneszközök kiválasztásának elvei

Fontos alapelv, hogy nem a tankönyv hivatott meghatározni a nyelvoktatást, hanem a koncepcionális, tanterv-alapon végiggondolt nyelvoktatás megvalósításához kell kiválasztani a megfelelő tankönyvet, tankönyvcsaládot. A tankönyv akkor hasznos eszköze a nyelvoktatásnak, ha mindig az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztését célozza, akkor korszerű, ha eleget tesz a Közös Európai Referenciakeretben megfogalmazott és a NAT-ban nevesített nyelvtudási szintek funkcionális nyelvhasználati előírásainak, a korszerű módszertannak. Egy tankönyv akkor jó, ha a tanárnak öröm tanítani belőle, és a tanulónak öröm tanulni belőle. Tartozzon a tankönyvhöz minél több kiegészítő anyag. Lényeges szempont lehet a kiválasztásban, hogy a tankönyv feleljen meg az életkori sajátosságoknak és a magyar nyelvtanuló - esetenként speciális - igényeinek. Legyen a tankönyv tartalmában és kivitelezésében motiváló, a nyelvtanulás iránt kedvet ébresztő, így a tankönyvek, taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat vettük figyelembe:

- a nyelvtanulás célja,
- a tanulók életkora, nyelvi fejlettségi szintje,
- a tanítás feltételei, körülményei, környezete,
- a tankönyv tartalmi jellemzői,

- nyelvi-tartalmi szempontok,
- a tankönyv, mint taneszköz.

A német nyelvoktatást a következő tankönyvekre építjük, melyek közül a tanulóknak csak az alaptankönyvekkel kell rendelkezniük:

Osztály	Alaptankönyv	Kiegészítő anyag
9.	DaF Leicht 1 (tankönyv + munkafüzet)	direkt neu 1 (tankönyv + munkafüzet) Direkt Repetitorium für das Abitur
10.	DaF Leicht 1 (tankönyv + munkafüzet)	direkt neu 1 (tankönyv + munkafüzet) Direkt Repetitorium für das Abitur
11.	DaF Leicht 2 (tankönyv + munkafüzet)	direkt 2 (tankönyv + munkafüzet) Direkt Repetitorium für das Abitur
12.	DaF Leicht 2 (tankönyv + munkafüzet)	direkt 2 (tankönyv + munkafüzet) Direkt Repetitorium für das Abitur

A DaF leicht 1–3. tankönyvön és munkafüzeten kívül szüksége van a tanulóknak németórán:

- tanulói füzetre,
- szótárfüzetre,
- irattartóra,
- kétnyelvű kis-/kézi szótárra.